

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Sistemas de Interpretación
DISCIPLINA	Sistemas de Interpretación II
TITULACIÓN	Grao Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	Interpretación textual
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	4
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Interpretación
CENTRO	Escola Superior de Arte Dramática de Galicia
COORDINADOR/A	Prof. Mariana Fernández
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: Prof. Dr. Fernando Á. Llera Rodríguez</p> <p>Horario titorías: https://esadgalicia.com/curso-escolar/</p> <p>Despacho: D3</p> <p>Contacto: nandollera@edu.xunta.gal</p>
DESCRIPCIÓN	Estudo práctico e teórico dos diferentes estilos e métodos en interpretación.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Ter asimilados os contidos anteriores das disciplinas de Interpretación I, II, III, IV e V, e Sistemas de Interpretación I.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego X Castelán X Inglés X

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
EI1	Dominar os recursos expresivos necesarios para o desenvolvemento de procesos de interpretación, actuación e representación, no ámbito escénico e audiovisual.
EI2	Participar na creación da partitura escénica e/ou personaxe, escénico ou audiovisual, e interpretalo adecuadamente, a través do dominio das diferentes técnicas interpretativas.
EI3	Integrar e interactuar coas restantes linguaxes e códigos que conforman o espectáculo escénico ou audiovisual.

EI5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
------------	---

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Afianzar os coñecementos adquiridos no curso anterior	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
2. Dominar os mecanismos actorais internos e externos no proceso de creación da personaxe.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8 EI1, EI2, EI3, EI5
3. Acadar diversos recursos para afrontar a construción da personaxe dende a caracterización física e vocal.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
4. Dominar técnicas de construción de personaxes para a interpretación nos distintos estilos, tendencias e xéneros teatrais.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
5. Dominar as técnicas de construción de personaxes dramáticos e cómicos e coñecer o repertorio de autores fundamentais.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
6. Coñecer e desenvolver os conceptos de ritmo, movemento, harmonía, equilibrio, espazo e tempo imprescindibles para a construción de cada un dos personaxes a interpretar.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
7. Enmarcar as escenas dentro do seu contexto histórico e relacionalas coa linguaxe que lles corresponde.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
8. Integrar a técnica corporal e a técnica vocal na interpretación.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
9. Coñecer a técnica da improvisación	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
10. Potenciar a creatividade persoal do alumnado mediante a procura da súa propia identidade no eido da interpretación e das artes en xeral como disciplina.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, EI1, EI2, EI3, EI5
10. Desenvolver o sentido ético profesional, a autocrítica e a auto disciplina no traballo actoral.	T2, T3, T6, T14X3, X6,

	X8, EI1, EI2, EI3, EI5
--	---------------------------

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Teoría e práctica	1.1. Historia do xénero 1.2. Elementos característicos da comedia 1.3. A relación da técnica co xénero cómico 1.4. Subxéneros	45h
TOTAL SESIÓNS		45h

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Estudos/actividades previas		10	10
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma		10	10
Traballos de aula	10		10
Presentacións/exposicións	5	10	15
Práctica individual	10	20	30
Práctica colectiva	5	25	30
Titorías individuais	5		5
Titorías de grupo	5		5
Actividades de avaliación. Probas	2		2
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2		2
Actividades de avaliación. Revisión	1		1
TOTAL	45	75	120
PORCENTAXE	37,5%	62,5%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Estudos/actividades previas	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula de forma autónoma por parte do alumnado
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O/a estudante debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Traballos de aula:	O alumnado desenvolve prácticas específicas na aula baixo directrices e supervisión docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do alumno/a.
Prácticas:	Realización de actividades que permiten a integración de varias especialidades e enfrontan ao alumnado, traballando en equipo, a problemas abertos. Permiten interacción das competencias da disciplina e adestrar, entre outras, as capacidades de aprendizaxe en cooperación,

	de organización, de comunicación e de fortalecemento das relacións persoais.
Titoría de grupo:	Entrevistas que o alumnado mantén co/a docente da disciplina para asesoramento/desenvolvemento de actividades da disciplina e do proceso de aprendizaxe.
Titorías individuais:	Entrevistas que o/a estudante mantén co/a docente da disciplina para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial:</i> O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inxerencias que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica:</i> O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Seguimento diario: consistente na observación e avaliación dos procesos de traballo, mediante a asistencia ás sesións de aula.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, E11, E12, E13, E15	40%
Execución de traballos: Probas de nivel destinadas a avaliación de contidos puntuais da disciplina.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, E11, E12, E13, E15	20%
Traballos teóricos: consistentes na presentación dunha memoria do proceso de traballo, na que se valorará a investigación e aportación de materiais externos ao exposto na aula.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, E11, E12, E13, E15	20%
Mostra pública: consistente na elaboración grupal e presentación pública dunha peza completa.	T2, T3, T6, T14X3, X6, X8, E11, E12, E13, E15	20%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
-------------------------	------------------------	-------------

Posta en escena dunha peza de comedia, que terá unha duración mínima de 10 minutos, e máxima de 20, relacionada cos contidos da disciplina. O exercicio debe ir acompañado dunha memoria que recolla o proceso de traballo, así como a relación da proposta cos contidos da disciplina sobre a cal o/a docente poderá facer preguntas.	T2, T3, T6, T14 X3, X6, X8 EI1, EI2, EI3, EI5	70%
Exercicios de entrenamiento e aplicación de técnicas específicas.	T2, T3, T6, T14 X3, X6, X8 EI1, EI2, EI3, EI5	30%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Posta en escena dunha peza de comedia, que terá unha duración mínima de 10 minutos, e máxima de 20, relacionada cos contidos da disciplina. O exercicio debe ir acompañado dunha memoria que recolla o proceso de traballo, así como a relación da proposta cos contidos da disciplina sobre a cal o/a docente poderá facer preguntas.	T2, T3, T6, T14 X3, X6, X8 EI1, EI2, EI3, EI5	70%
Exercicios de entrenamiento e aplicación de técnicas específicas.	T2, T3, T6, T14 X3, X6, X8 EI1, EI2, EI3, EI5	30%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

REFERENCIAS BÁSICAS

- FERNANDEZ VALBUENA, Ana Isabel (2006): La Comedia del Arte: materiales escénicos. Madrid, Espiral/Fundamentos.
- LECOQ, J. (2003): El Cuerpo poético. Alba Editorial, Barcelona
- LLERA RODRÍGUEZ, Fernando Á. (2022): Commedia dell'Arte, Artesanía Teatral. Bilbao, Artezblai
- RUDLIN, John. (2007): Commedia dell'Arte an Actor's Handbook. New York, Routledge.
- VORHAUS, John, (2005) : Como orquestrar una comedia, Barcelona, Alba editorial

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

- ARISTÓTELES, (2004): Poética, Alianza editorial, Madrid
- BERGSON, Henri, (2008): La Risa: Ensayo sobre la significación de lo cómico. Alianza editorial, Madrid
- BOAL, A, (2001): Juegos para actores y no actores, Alba editorial, Barcelona
- BRECHT, B. (2004): Escritos sobre teatro. Alba editorial, Barcelona.

CONTIN, Claudia (2003): Los habitantes de Arlequinia. Gijón, Oris Teatro.
CONTIN, Claudia (2001): Viaje de un actor por la comedia del arte. Gijón, Oris Teatro.
DOMÉNECH RICO, Fernando (2005): La compañía de los Trufaldines y el primer teatro de los Caños del Peral. (Tesis doctoral) Universidad Complutense de Madrid.
DIREROT, Denis, (1995): La paradoja del comediante, Mexico, Siglo Veinte.
FO, Dario (1998): Manual mínimo del actor. Guipuzcoa, Argialetxe HIRU, Skene.
JARA, J. (2000): El clown, un navegante de las emociones. Proexdra, Sevilla
JARA, J., MANTOVANI, A. (2006) El actor creativo, la actriz creativa (manual para conseguirlo), Artezblai, Bilbao
NICOLL, Allardyce (1977): El mundo de Arlequín. Barcelona, Barral Editores.
MEYERHOLD, V. A. (2003): Teoría Teatral. Madrid. Fundamentos.
PÉREZ, Miguel Ángel, (1998): Estudios sobre el teatro del renacimiento, UNED.
RODRÍGUEZ, E. (1998): La técnica del actor español en el Barroco, hipótesis y documentos, Castalia, Madrid
RUIZ, Borja, (2008): El arte del actor en el siglo XX, Artezblai, Bilbao
URIBE, Mª de la Luz. (1983): La comedia del arte Barcelona, Ediciones Destino.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

Para aprobar a disciplina o/a estudante debe superar todos os traballos propostos.

Deberase empregar roupa cómoda de cor negra e sen letras deseños ou logotipos.

Nota: Os traballos teóricos terán unha presentación APA, tal e como recolle o manual de calidade da ESAD. Sección

7. Planificación da ensinanza. IP701.14 Normas presentación traballos e TFE <https://esadgalicia.com/calidade/>